

Hogyan szervezzük meg az olvasókonferenciákat?

A könyv a könyvtárosok fegyvere s minden attól függ, hogy hogy forgatják ezt a fegyvert. Ha jól használjuk, megsemmisíthetjük vele az ellenség állásait, de ha hagyjuk berozsdásodni — azaz porosodni, akkor az ellenség ügyét szolgáljuk. Hisz minden porosodó könyvtári könyvet száz meg száz olvasó elől vonunk el. Az olvasás csak néhány éve hozzáférhető minden dolgozó számára. Mint ahogy Kendl János elvtárs írta szeptemberi számunkban közölt levelében: „Sok dolgozó még nem ismerte fel, hogy a könyv mennyi örömet és segítséget jelent”, azzal sincsenek tisztában sokan — még egyes tanácstagok és vállalatvezetők se —, hogy a könyv a termelés fokozása terén is milyen nagy segítséget jelenthet. Ezt a segítséget bizonyítja Hódi Klára levele Klárafalváról: „A Deszk környékén dolgozó 7 cséplőgépnél az úttörő aktívák jelölvasásait örömmel fogadták. Panfjorov: „Aratás” c. regényének felolvasása után a női cséplőbrigádok versenyekre hívták ki egymást”.

Sok-sok levelet lehetne itt felsorakoztatni, amelyek mind arról tanúskodnak, hogy az olvasás szebbé, gazdagabbá tette a dolgozók életét. Szabó Istvánné diósgyőri brigádvezető brigádjá Umara Maho-

metet választotta példaképül a „Távol Moszkvától” c. regényből, mert az ő munkája lelkesítette a brigád tagjait többtermelésre.

Minden könyvtárosnak éreznie kell a felelősséget, hogy az ő munkájuktól is függ üzemük, községük termelésének növekedése, a dolgozók jólétének emelkedése. Révai elvtárs az Országos Népművelési Ertekezleten nyomatékosan felhívta a figyelmet az eddig egy kissé elhanyagolt könyvtári munkára. S az a tény, hogy Pártunk vezetői ilyen fontosnak tartják és így megbecsülik munkánkat, fokozott munkára kell hogy indítsanak.

Bár a könyvtárosi munkát egyforma erővel és lelkesedéssel kell végezni egész évben, kétségtelen, hogy a téli idény a legalkalmasabb arra, hogy az eddig nem olvasó dolgozókat is bevonjuk az olvasómozgalomba. Ennek a munkának legátfogóbb s éppen ezért legeredményesebb formája az olvasókonferenciák, könyvismertetések rendezése. Ez nem csupán az ismertetésből áll, hanem hosszú, szívós előkészítő munkából, melyet a könyvtáros vezetésével a legjobb olvasókból álló aktívahálózat kell hogy végezzen.

Az olvasókonferenciák tárgya

A Népművelési Ertekezleten Nemes elvtárs mondotta: „Az olvasókonferenciákkal, könyvismertetésekkel kapcsolatban javasoljuk, hogy változatosabb legyen és tárgyaltanak meg néha több könyvet is egy-egy témakörből. Elkerülendő azonban az a helyenként jelentkező veszély, hogy az egy könyvről szóló ismertetést most már lebecsüljék, mint „aiacsonyabbrendűt”, mint „leszükítettet” és azt irányozzák elő, hogy a rendezett könyvismertetőket többségét legalább 2—3 azonos témájú könyvről kell tartani.

Tehát a könyvismertetések tárgya lehet akár egy kiemelkedő irodalmi alkotás, mint pl. Fagyevjev: „Ifjú Gárda”, Szimonov: „Nappalok és éjszákák”, Nyikolajeva; „Aratás”, Popov: „Acél és salak” c. regénye,

vagy Veres Péter „Próbátétel” c. könyve. De megtárgyalhatják ezek az olvasókonferenciák egy-egy témakör legjobb könyveit, 2—3 könyv ismertetésével a konferencia középpontjában. Ilyen témakörök lehetnek: „A Nagy Honvédő Háború a szovjet szépirodalomban”, „Az igazi hazafiság példaképei, a szovjet emberek”, „Példaképünk a szovjet ifjúság a Sztálin-díjas regényekben”, „Magyar írók az élenjáró szovjet mezőgazdaságról”, „A Sztálin-békedíjjal kitüntetett írók magyar nyelven megjelent művei”, stb.

Az első feladat tehát a téma megválasztása, de ez még csak kezdete annak a sok és nagy munkának, mely megelőzi az olvasókonferenciát.

Az olvasókonferencia előkészítése

Először is gondoskodni kell arról, hogy a szükséges könyvek kellő példányszámban álljanak az olvasók rendelkezésére. A körzeti könyvtárak szervezzék meg, hogy az ismertetendő könyv minél több példányát megkapja az olvasókonferenciára készülő község könyvtára.

A konferencia sikere teljes mértékben az előre elkészített terv alapján végrehajtott előkészítő munkától függ. Ebben a munkában helyet kell hogy kapjon a könyvkiállítás éppúgy, mint a plakátok, albumok összeállítása, faliújságok szerkesztése, felolvasások tartása, egyéni beszélgetések a

kölcsönzés során éppúgy, mint háziagitáció keretében, kiegészítő irodalom ajánlása és megbeszélések a témával komolyabban foglalkozó olvasókkal, akik legjobb hozzászói lesznek a könyvismertetésnek.

Mundezt csak aktívák segítségével tudja elvégezni a könyvtáros, s minél több aktív dolgozik, annál több olvasóval kerülhet személyes kapcsolatba a könyvtár, tehát annál biztosabb a siker.

Példaként nézzük meg a volokalamszki körzeti könyvtár munkatervét, melyet Fagyjev: „Ifjú Gárda” c. regényének ismertetésére rendezett olvasókönferencia előkészítéséhez állítottak össze:

1. *Előadás előkészítése „A Sztálini korszak embereinek erkölcsi arculata” (A Komszomol harca a hazáért, Krasznodon hősei). Ezt a munkát a Komszomol helyi bizottsága készíti elő.*
2. *A művészi rész előkészítése, (szavakat, felolvasás, karének). Ezt a munkát a könyvtár és a helyi iskola közösen készítik elő.*
3. *A regényből vett szemelvények felolvasása*
Ennek megszervezéséről a könyvtár gondoskodik.
4. *Beszélgések az „Ifjú Gárdáról” a kölcsönzöben. A könyvtár dolgozói és a jelelőbb aktívák végzik.*
5. *Azonak az olvasóknak számbavétele, akik már olvasták a regényt és további széleskörű propaganda kifejítése a többi olvasók között. Ezt szintén a könyvtár végzi aktívái segítségével.*
6. *Fagyjev alkotásáról és az Ifjú Gárdával kapcsolatban megjelent irodalom ajánlása azok között az olvasók között, akik olvasták a regényt*

Krasznodon hőseiről szóló történelmi irodalom ajánlása. Ezt a munkát a könyvtár végzi, a jegyzék anyagának összeállításába helyes bevonní a helyi irodalom-, illetve történelemszakos tanárokat.

7. *Az olvasók hozzászólásainak előkészítése. Megbeszélés azokkal az olvasókkal, akik fel akarnak szólni. Ezt a könyvtár és a helyi Komszomol bizottsága közösen végzik.*
8. *Az „Ifjú Gárda” propagálását szolgáló szem'éllető anyagok — ajánló irodalmi jegyzékek, illusztrált plakátok, könyvkiállítások — előkészítése. Megfelelő aktívák segítségével a könyvtár végzi.*

A „Magyar írók az élenjáró szovjet mezőgazdaságról” gyűjtőcím alatt ismertetni lehet Gergely Sándornak még a Nagy Honvédő Háború alatt írt „Új falu” c. könyvétől kezdve Veres Péter, Szabó Pál, Sándor András szovjetuniói útnaplójáig minden idevágó munkát. Meg lehet emlíkezni ugyanakkor a „Jegorov ko.hozelnök Magyarországon” c. broszúráról is.

Ezzel az olvasókönferenciával kapcsolatban ki lehet mutatni mindazokat a szovjet regényeket, amelyek kolhoz témát dolgoznak fel, a „Mezőgazdasági kiskönyvtár” egyes számain s legesősorban Lenin és Sztálin agrárkérdéssel foglalkozó műveit. Azokban a faivakban, ahol Szovjetunióban járt parasztok is lagnak, vagy ahol megfordultak a szovjet küldöttek, külön kell foglalkozni azokkal a dolgozó parasztoikkal, akik közvetlenül tanultak a szovjet elvtársaktól, hogy felszólalásukban személyes tapasztalatuk emondásával is alátámasszák a magyar írók élményeit.

Az olvasókönferencia lefolyása

Az olvasókönferenciát rendszerint a konferencia jelentőségéről és leadatairól szóló rövid bevezető szavakkal nyitják meg.

Ezután következik maga az előadás, melyet jól megválasztott részletek olvasásával lehet színéssé tenni. Ezek a felolvasások arra is alkalmasak, hogy felkeltik azoknak az érdeklődését is a téma iránt, akik eddig nem olvasták még el az ismertetett könyveket.

Az olvasókönferencia igen fontos része az olvasók felszólalása. A felszólalások teszik kerek egészé az előadást

Helyes, ha a könyvismertető után kölcsönzést tartunk, amelyen főleg a szóbanforgó művet vagy a vele rokontárgyú könyveket ajánlják a konferencia résztvevőinek.

A könyvtáros feladata, hogy az olvasó-

könferencia után fenntartsa azt az érdeklődést, amit a könyvismertetéssel sikerült elérni, sőt jó propaganda munkával még fokozhatja is azt. A könyvtárosnak figyelemmel kell kísérni azokat, akik kiténtek jó hozzászólásukkal s be kell vonni a könyvtár aktíváinak a sorába, de nagy gondot kell arra is fordítani, hogy a konferencia minden résztvevőjét rendszeres olvasóává tegyék a könyvtárnak.

Ne felejtjük el egy percre se Révai elvtársnak a szavait, hogy a könyvtári munkának nincenek azonnal látható, kézzelfogható eredményei, tehát rendkívüli türelemmel, szívósan, nagy szeretettel kell végezni munkánkat, hogy a dolgozók életet szebbé, gazdagabbá tehessük és hogy hozzájárulhassunk a kultúrforradalom győzelméhez, a szocializmus minél előbbi felépítéséhez.

T. B.